

Huế ngàn thương

Tôn Thất Tùng

Theo tài liệu lịch sử như mọi người đều biết thì Huế nguyên là Châu Ô, Châu Lý của nước Chiêm Thành dâng hiến cho Đại Việt khi Vua Chế Mân qua Thăng Long làm lễ cưới và rước Công Chúa Huyền Trân về làm Hoàng Hậu nước Chiêm Thành. Sau khi sát nhập hai Châu Ô, Lý vào Đại Việt, vua Trần anh Tông đã đặt tên cho vùng đất mới là Thuận Hoá.

Vùng đất mới là một vị trí quan trọng trong việc bảo vệ biên cương về phía Nam của nước Việt. Ngoài ra, Thuận Hoá còn có một yếu tố khác cũng không kém phần quan trọng là trong môi trường thiên nhiên của giòng sông Hương với lưu lượng nước điều hoà, nguồn nước trong thom và đỉnh núi Ngự Bình bằng phẳng với hàng thông xanh rủ bóng đã ảnh hưởng đến nếp sống của người dân xứ Huế. Đã làm cho những người sinh sống trên vùng đất thanh lịch đó trở nên hiền dịu, tâm thức hướng nội, tôn trọng tâm linh hơn vật chất. Nhiều thanh niên ở vùng Huế và Quảng Trị đã xuất gia theo Phật Giáo và trở thành những vị Cao Tăng đạo cao đức trọng.

Nếu so sánh về mặt kiến trúc của nhà Minh ở Trung Hoa thì Hoàng Thành nhà Nguyễn của Việt Nam thua quá xa, nhưng nhờ khung cảnh thiên nhiên ở Huế làm cho hoàng thành cổ đô Huế rất xinh đẹp, hấp dẫn du khách, do đó đã được Liên Hiệp Quốc công nhận "Huế là di sản văn hoá Thế Giới".

Khi thực dân Pháp đến chiếm đất nước Việt Nam, Huế đang là kinh đô cho cả nước, là nơi ngàn năm văn vật nên một số nhân vật nghiên cứu lịch sử người Pháp đã thành lập HỘI NHỮNG NGƯỜI BẠN CỔ ĐÔ HUẾ và xuất bản tập san BULLETIN DES AMIS DU VIEUX HUE để nghiên cứu về Huế mà trong ban Biên Tập có một số người Việt danh tiếng như các cụ Ứng Trình, Hồ đắc Đệ, Nguyễn đình Hoè, Đặng Oanh và Đào thái Bình. Nhờ Tập San này mà rất nhiều người tại Pháp đã biết về lịch sử Huế và lịch sử nước Việt Nam.

Hôm nay tôi nhắc lại chuyện Bulletin des Amis du Vieux Hue với mục đích để những người con của xứ Huế biết việc làm đầy ý nghĩa của HỘI NHỮNG NGƯỜI BẠN CỔ ĐÔ HUẾ từ một trăm năm trước. Để chúng tỏ sự lưu tâm

Cổng Ngọ Môn ở Cổ Đô Huế

của một người Pháp trong ban Biên Tập B.A.V.H. tôi xin ghi lại một câu ông ta viết trong Tạp Chí B.A.V.H. số 2 xuất bản năm 1915 kêu gọi sự hợp tác của những người thương Huế: "Sự hợp tác của quý vị dù nhỏ đến đâu cũng không phải là không có lợi cho mục tiêu mà chúng ta đã đeo đuổi là TRÙNG TU HUẾ CỒ".

Hồ Tịnh Tâm trong Hoàng Thành Huế

Ảnh trên đây do tôi sưu tầm gồm cả lời ghi chú tên "Hồ Tịnh Tâm" như sau:

"Trên Hồ Tịnh Tâm có một Đảo nhỏ với tên gọi là Đảo Bông Dinh là nơi quản thúc Vua Thành Thái năm 1893, lúc Vua 15 tuổi vì tính khí và hành vi bất thường. Để khi nhà Vua hồi tâm, tự sửa mình thì triều đình rước Vua về Cung Điện. Có lẽ như vậy nên hồ được đặt tên là TỊNH TÂM.

Điểm đặc biệt của những người tạo ra Tập san Bulletin des Amis du Vieux Hue cũng không khác chi mục đích của Tập San LÁ THƯ CÔNG CHÁNH của Hội Ái Hữu Công Chánh Việt Nam ở hải ngoại mà Lá Thư số 1 đã có từ năm 1976 do huynh trưởng Lê khắc Thí và một số ái hữu xuất công với mục đích MÃI MÃI SỐNG BÊN NHAU cùng với lời kêu gọi sự hợp tác và tình cảm của anh em trong Hội Ái

Hữu Công Chánh. Chính nhờ LTCC số 1 này mà vào năm 1976, ái hữu Nguyễn thái Hai vừa mới tới trại tỵ nạn ở Pulau Bidong thì được một người cho mượn đọc LTCC có ghi tên và địa chỉ của nhiều người bạn như AH Nguyễn thái Hai đã viết trong bài KỶ NIỆM 30 NĂM trong LTCC số 78 phát hành tháng 8 năm 2006.

Thật tình không có một đoàn thể nào vừa mới vượt biên tỵ nạn mà đã phát hành được Tập San và sống mãi 32 năm do sự đóng góp của các Ái Hữu chứ không phải sống do tiền quảng cáo của các cơ sở thương mại như hầu hết các Tạp Chí khắp năm châu. Một điều mà tôi rất vui khi thấy chúng ta đã thực hiện đúng mục đích của các người bạn đã lập ra Hội Ái Hữu Công Chánh với ý muốn là: "TẤT CẢ ÁI HỮU TRONG NGÀNH CÔNG CHÁNH HỢP TÁC VỚI LTCC DÙ NHIỀU HAY ÍT CŨNG VẪN CÓ LỢI CHO LÁ THƯ CÔNG CHÁNH!".

Tháp Phước Duyên – Chùa Thiên Mụ